

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen
Postboks 578
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

20/4547-37

8. januar 2021

Statsbudsjettet 2021, kap. 241, post 21 og kap. 275, post 21, Supplerende tildelingsbrev nr.1 til NOKUT med oppdrag om evaluering av NKR

Vi viser til at statsbudsjettet for 2021 på Kunnskapsdepartementets område ble vedtatt av Stortinget 14. desember 2020, jf. Innst. 12 S (2020–2021) og Prop. 1 S (2020–2021).

1. Beskrivelse av oppdraget

Kunnskapsdepartementet gir NOKUT i oppdrag å evaluere Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR). Evalueringen skal gi et helhetlig bilde av hvordan NKR i dag fungerer og gi et grunnlag for videreutvikling.

NKR ble innført i 2011. Utdanninger beskrives nå gjennom krav til læringsutbytte, det vil si hva slags kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse en skal tilegne seg. Vekten legges dermed på læring fremfor undervisning, det vil si hva en person kan ved avslutning av utdanningen, fremfor hva hen har vært gjennom for å komme dit. I Meld. St. 16 (2016–2017) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning* varslet regjeringen at man ville gjøre en gjennomgang etter at NKR hadde fått virke en tid.

NOKUT skal i dette oppdraget kartlegge funksjoner og effekter som NKR i dag har når det gjelder utdanningskvalitet, mobilitet og livslang læring og vurdere om NKR fungerer i tråd med formålet. Evalueringen skal være et kunnskapsgrunnlag for videre arbeid med og utvikling av NKR.

Evalueringen skal også ta utgangspunkt i eksplisitte mål for NKR og Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring (EQF) og Kvalifikasjonsrammeverket for Det

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
videregående
opplæring, fagskole
og kompetansepolitikk

Saksbehandler
Ida Annette
Grobakken
22 24 74 35

europæiske området for høyere utdanning (QF-EHEA). Forholdet til godkjenningsverktøy som Lisboa-konvensjonen og andre relevante beslutninger kan også vurderes.

Viktige mål for begge de europeiske rammeverkene er å legge til rette for å:

- lettere kunne forstå og sammenligne kvalifikasjoner på tvers av landegrensler
- styrke koblingen mellom utdanning og arbeidsliv
- fremme livslang læring
- fremme mobilitet i og mellom land
- modernisere og bidra til kvalitet i utdanningssystemene i Europa

Utdanningskvalitet

NKR inkluderer kvalifikasjoner på alle nivå fra 2 til 8, dvs. fra grunnskolen, videregående opplæring, fagskoleutdanning og høyere utdanning. Departementet har i forskrift fastsatt nasjonale, overordnede læringsutbyttebeskrivelser for de ulike nivåene i NKR, innplassert de ulike kvalifikasjonene fra utdanningssystemet på nivå og henvist innplasseringen til EQF, jf. forskrift 08.11.2017 nr. 1846 om Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring og om henvisningen til Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring (forskrift om NKR og EQF). NKR-nivå 6–8 er også selvsertifisert til QF-EHEA.

Spørsmålet om parallell struktur i kvalifikasjonsrammeverket og innplassering av fagskoleutdanninger skal være en del av evalueringen. Rapporten om mulighetsstudien for dette, levert av Technopolis group skal brukes i dette arbeidet. Det skal også tas utgangspunkt i at NKR i dag har parallellstruktur på nivå 4, og det må vurderes hvordan dette skal henge sammen med en eventuell parallell struktur også på nivåene 5–8. I dette inngår å vurdere om dagens struktur på nivå 4 er tilstrekkelig for å bygge videre på en parallell søyle, eller om det er behov for justeringer.

Andre spørsmål evalueringen skal ta for seg er:

- Har alle utdanningsnivåer gode læringsutbyttebeskrivelser i tråd med NKR? Hvordan benyttes disse i praksis?
- Påvirker disse pedagogisk praksis ved institusjonene i noen grad?
- Har elever og studenter et forhold til NKR og læringsutbyttebeskrivelsene?
- Bruker institusjonene NKR som et verktøy for utdanningskvalitet?

Mobilitet og livslang læring

For både NKR og EQF er tilrettelegging for mobilitet et sentralt formål. Det gjelder mobilitet nasjonalt mellom deler av utdanningssektoren og mellom utdanningssektoren og arbeidslivet, og mellom land. Livslang læring er et sentralt formål for både EQF og NKR. Omstilling og fleksibilitet i arbeidslivet i møte med nye og endrede næringer er sentralt. For å vurdere NKRs målsetting om å bidra til livslang læring er det også interessant å vurdere om og hvordan NKR brukes ved overganger frem og tilbake mellom utdanning og arbeidsliv. Under dette punktet er det spesielt relevant å se på

- Om og eventuelt på hvilken måte etableringen av NKR har påvirket ordninger for godkjenning av utenlandsk utdanning og yrkeskvalifikasjoner

- Om og eventuelt hvordan dette påvirker system for fritak og opptak
- Hvordan NKR har påvirket studentmobilitet mellom land og mellom deler av utdanningssektoren
- Om og eventuelt hvordan arbeidsgivers kjennskap til NKR og læringsutbyttebeskrivelser fungerer som kilde til informasjon om hva nyutdannede har av kompetanse, eller om hva som kan være relevante utdanningstilbud for eksempel for ansatte som trenger kompetanseheving.
- Om innføring av læringsutbyttebeskrivelser har gjort realkompetansevurdering enklere og mer effektivt å gjennomføre på ulike utdanningsnivåer.
- Om og hvordan etablering av NKR har hatt påvirkning på systemene for videreutdanning.

Ytterligere presiseringer

Grunnopplæringa

Evaluering vil i noen grad komme inn på videregående opplæring. Som beskrevet i avsnittet om utdanningskvalitet vil det i spørsmålet om å etablere en parallell struktur med tanke på innplassering av fagskoleutdanninger være naturlig å se på hvor langt ned i rammeverket en parallell struktur bør begynne, og hvorvidt dagens parallelle beskrivelser på nivå 4 er et tilstrekkelig utgangspunkt. Utover det vil evalueringa i liten grad se på den delen av utdanningssystemet som gjelder grunnskole og videregående opplæring. Vi legger til grunn at Utdanningsdirektoratet involveres der det er relevant.

Høyere utdanning

Læringsutbyttebeskrivelsene på nivå 6–8 i NKR er utarbeidet med utgangspunkt i dem som gjelder for første, andre og tredje syklus i QF–EHEA, og det forutsettes at universitets- og høyskoleutdanningen fortsatt skal være selvsertifisert til QF-EHEA.

I Meld. St. 16 (2016–2017) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning* legges det stor vekt på læringsutbyttebeskrivelser som virkemiddel for kvalitet. Se omtale i meldingens kapittel 3, inkludert formålene slik de er beskrevet s. 46, forventningspunktene som gjelder læringsutbytte, og følgende tiltak: *Derfor vil regjeringen – at institusjonene gjennomgår studieprogrammene for å sikre god sammenheng mellom læringsutbyttebeskrivelser og undervisnings- og læringsaktiviteter, internasjonaliseringstilbud og vurderingsformer (s. 24 og 69).*

Vi viser i tillegg til kommunikéet fra ministermøtet i Det europeiske området for høyere utdanning (European Higher Education Area, EHEA) 19. november 2020, og spesielt følgende: *We commit to completing and further developing the National Qualifications Frameworks compatible with the Overarching Framework of Qualifications of the European Higher Education Area (QF-EHEA) and ask the BFUG to update the criteria for self-certification to include a stronger element of peer review of national reports.*¹

Vi vil derfor be om at de relevante kriteriene for selvsertifisering ivaretas i evalueringen.

---

¹ Roma-kommunikéet 19. november 2020

Organisering og videre prosess

NOKUT bes involvere relevante aktører i evalueringen på en hensiktsmessig måte. Dette gjelder blant annet relevante etater, utdanningsinstitusjoner og representanter for disse, interesseorganisasjoner i utdanningssektoren og partene i arbeidslivet.

NOKUT bes presentere en skisse til oppfølging av dette oppdraget for departementet innen 30. januar 2021. NOKUT bes innkalle til et møte. NOKUT bør i dette møtet også presentere en milepælsplan for leveranser i evalueringen som inkluderer halvårlige stoppunkt med informasjon til departementet. Evalueringen må være gjennomført og rapporter ferdigstilt innen 1. desember 2022.

2. Beløp

Kunnskapsdepartementet stiller med dette inntil 3 mill. kroner til disposisjon for oppdraget i 2021. 1,5 mill. kroner er bevilget over kap. 241, post 21 og 1,5 mill. kroner er bevilget over kap. 275, post 21.

3. Kontroll

Kunnskapsdepartementet og Riksrevisjonen kan kontrollere at midlene blir brukt etter forutsetningene, jf. bevilgningsreglementet og lov om Riksrevisjonen § 12. Midlene kan kreves helt eller delvis tilbakebetalt dersom de ikke benyttes i samsvar med forutsetningene.

Med hilsen

Marius Seljedal
avdelingsdirektør
(e.f.)

Ida Annette Grobakken
prosjektleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen